

Матеріали V Міжнародної електронної науково-практичної конференції «Психологічні, педагогічні і медико - біологічні аспекти фізичного виховання» 21-25 квітня 2014 р. – Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2014 – С.195-197

АНАЛІЗ ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ РІВНЯННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У МАЙБУТНІХ ПІЛОТІВ

Орленко Н.А., Турчина Н.І., Ракитіна Т.І., Порадник С.Г.
НАУ, м. Київ, Україна

Одним із важливих завдань сьогодення є підготовка не тільки висококваліфікованих фахівців у конкретній галузі, а й всебічно розвинених особистостей із фундаментальною освітою та високим моральними якостями. Важливою умовою підготовки випускника вищого технічного навчального закладу до майбутньої професійної діяльності є формування його соціальної активності в гармонії з фізичним розвитком на засадах пріоритету здоров'я. Саме тому удосконалення у навчально-виховному процесі вищого технічного навчального закладу системи фізичного виховання набуває важливого значення.

Професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП) майбутніх пілотів як складова фізичної підготовки спрямована на формування професійних якостей, що дозволяє значно підняти прикладну дієвість фізичного виховання і підвищення якості фізичної та психофізичної підготовки фахівців. Основними факторами, від яких залежить ППФП студентів різних технічних ВНЗ авіаційного профілю, є сфера майбутньої діяльності та психофізіологічні особистості діяльності льотного складу. Однак, під час підготовки студентів майбутніх пілотів система ППФП ще недостатньо широко застосовується, у зв'язку з чим фізична підготовленість випускників технічних ВНЗ не завжди відповідає вимогам, які висуває до них сучасна професійна діяльність.

Також вона здійснюється шляхом систематичних занять визначеними вправами, відповідними в певній мірі вимогами даної професійної діяльності та її умов до функціональних можливостей організму. Ця залежність отримує наукове обґрунтування у світлі поглиблених уявлень про закономірності впливу різних сторін фізичного та загального розвитку майбутнього пілота у процесі життєдіяльності. Досвід практичного використання цих закономірностей і привів свого часу до особливого ставлення до професійно – прикладної фізичної підготовки, що вимагає підвищення рівня фізичних і психофізичних якостей майбутніх пілотів.

Основною метою нашого дослідження є розгляд впливу ППФП на підготовку майбутніх пілотів. Позитивний вплив ППФП полягає у формуванні цілого комплексу професійно-прикладних якостей особистості

(колективізм, комунікабельність, прагнення до самореалізації та ін.) для розвитку професійно важливих якостей майбутніх пілотів.

З метою вивчення ефективності розробленої програми підготовки та для з'ясування рівня фізичної підготовленості майбутніх пілотів наприкінці кожного семестру упродовж всього експерименту проводилося тестування за контрольними вправами: біг 100м, біг 3000 м, підтягування на перекладені у вісі та стрибок у довжину з місця.

Результати тестування були переведені в бали і представлені у табл. 1.

Таблиця 1

Зміна показників рівня професійно-прикладної фізичної підготовленості у процесі навчання у студентів експериментальної групи (n-190)

Семестри навчання	Статистичні характеристики												
	x(бал)	σ	±m	t (між семестрами)									
				1 (n=19)	2 (n=19)	3 (n=19)	4 (n=19)	5 (n=19)	6 (n=19)	7 (n=19)	8 (n=19)	9 (n=19)	10 (n=19)
1	16,28	3,96	0,63		1,11	2,33	3,36	2,87	2,59	2,73	3,21	2,73	2,59
2	17,28	4,07	0,64			1,18	2,19	1,67	1,44	1,57	2,03	1,57	1,44
3	18,33	3,93	0,62				1,02	0,46	0,25	0,38	0,84	0,38	0,25
4	19,23	3,87	0,61					0,59	0,77	0,64	0,20	0,64	0,77
5	18,72	3,64	0,57						0,20	0,07	0,40	0,07	0,20
6	18,56	3,88	0,61							0,13	0,58	0,13	0,00
7	18,67	3,85	0,61								0,46	0,00	1,13
8	19,06	3,76	0,59									0,46	1,58
9	18,66	3,65	0,58										1,13
10	17,56	3,40	0,54										

Примітка: t гр.=2 при Z=0,05

Аналіз результатів показав, що найнижчий рівень фізичної підготовленості зафіксовано у I семестрі I курсу навчання. Упродовж II, III, і IV семестрів відмічається достовірне покращення досліджуваного показника ($p < 0,05$). На III курсі навчання показник рівня фізичної підготовленості має тенденцію дещо до зниження порівняно з II курсом, що обумовлено рядом об'єктивних та суб'єктивних факторів (збільшення часу на льотну практику та зменшення рівня зовнішньої мотивації). Під час навчання на IV курсі відбувається певне якісне покращення досліджуваного показника, за рахунок збільшення рівня внутрішньої мотивації. На V курсі результати мають стабільну тенденцію, що пояснюється зменшенням навчальних годин для занять з фізичного виховання у майбутніх пілотів.

На всіх курсах навчання показники рівня фізичної підготовленості можна охарактеризувати як середні, лише на II курсі вони досягають «вище

середнього» рівня, що збігається з періодом проведення занять за напрямком «аеробіка». Таким чином, на нашу думку, загальна підготовка з напрямку «аеробіка» впливає на розвиток професійних якостей майбутніх пілотів у найбільшій мірі завдяки використанню з максимальної щільністю заняття і поєднанню у собі різних видів підготовки.